

R E G É L Ő.

PESTEN csötörtökön januarius 9^{kén} 1834.

Megjelen társával együtt hetenként kétszer vasárnap és csötörtökön. Fél évi díjja helyben képekkel 5 ft. boritéktalanul; postán 6 ft. pengőben. Képek nélkül egy ezüst forinttal olcsóbb. Buda-pestiek évnegyedenként is válthatnak példányt. A' folyóírásnak egyes száma 24 kr; egyes kép 12 kr. p. p.

TÖRTÉNET ÉS ELBESZÉLLÉS.

Hivatlan orvos. (Végzet.)

Januar 5-dikén.

B a r á t o m!

Mondtam ugy-e, hogy csak a' gyáva ijedez minden szenes tőketől; a' bátor megküzd a' bajokkal, 's utóbb megházasodik, hogy soha ki ne fogyjon a' bajból, 's ez egyedül az élet fő érdeke. — Baj nélkül élni se szeretnék, mert ez valódi sarkantyúja az életnek. Azért ásitoznak olly gyakran a' nőtelenek, 's én azt mondom: inkább egy kis házi perpatvar, mint ásitozás és unalom, vagy a' más dolgain rágódás. És így én házasságra tökélem magamat, hogy ha már bajlódni kell; legalább magammal 's enyimekkel bajlódjam. — Ugy-e furcsa farsangi gondolatok? — Ádám apánk, hiszem, nem így elmélkedett a' paradicsomban, de ám — meg is csalta felesége! Engem meg nem csal fogadom, mert majd mindig olly alakban lebegek előtte, mintha én akarnám megcsalni — (pedig Isten őrizz! ez nem férjfiak dolga!!) aztán féltében ollyan hű marad hozzám, mint te télen a' rókamájas bekesehez. — De még nem is tudod, mért hordok én illy házassági dolgokat elő? Halld! — Paulinánál voltam. Ő angyal, égi lény, minden ez mondja; de én még is csak a' kedves kis földi lányt szeretem benne; — hát ismét nem fogok csalódni, mert földinek mindig megmarad: de angyalságából a' házassági frigy hamar kivetközteti a' leányt, — 's ki többet hitt — ám lássa, ha rá van szedve. — Nagyon szívesen látott a' kis hamis; pedig nevem is eltitkolám tőle, csak a' hivatlan orvost mutatván: be magamban néki; 's ő nevetett, és én is nevettem; — nem szépen ment ez már? Zsákban macskát ne árulj! ezen tanított valaha irni öreg mesterem; most is eszembe juta hát, 's előhozám a' doctort.

„A' nénémhez — (tehát a' generálné nénje!) távul rokon — mondá — 's jól látja házánál “ — Lásd barátom, mint csalódik az ember, ha mindent színméznek vesz! Pedig a' doctor ur többszer ad keserűt; maga még is édeset akarna mindenünnét szedni.

„Ő honn — folytatám — az ábrándozó szerelmezt ját-sza, 's elég okom volna hinni, hogy ön a' választott szivkirályné!“

„Királyné semmi esetre nem! Ó én szegény leány vagyok, 's a' doctor ur néném kegyencze.“ — Ha minden leány illy őszintén beszélne barátom, meglehet ezért többen nem házasodnának; de legalább a' ki házasodnék, nem báná-meg két — három hét múlva, mint többnyire most szokás. — Tehát a' leány szegény, — 's doctor ur a' generálné kegyencze. Csak vegye az ember, milly hamisak ezek a' doctor urak! az öreg néni görcseit curálják, hogy a' kis-asszony is megbetegedjék, — néniével itatják a' sok keserű orvosságot, hogy ők meg' édes csókokat szedjenek a' kis nevendék drága ajkairól. Nem utolsó cura! Hanem kedves doctor ur, Paulinkából csak nem lesz recipe, fogadom!

„Én határtalanul boldog vagyok — mondám — hogy a' történet önnel illy furesán összehozott. Iparkodni fogok szinte megnyerni a' nagyságos nénikét “

„Ő azt a' doctor uron kívül még csak egy ember tudná megnyerni “

„S ha én volnék azon boldog egy?“

„Nehezen hiszem! — különben meg' ugy nekem lenne ön — ellenségem!“

„Ő ez nem! inkább a' világ minden öreg nénije felkeljen ellenem, csak önnek szelid szemei sugározzák felém a' boldogító békét!“

„Rajtam nem mulnék, mert szeretem a' békét; de“ itt elhallgatott földre sütve szemeit, 's előttem az a' kis de — egész kárpáti hegylánczeczá válék. Most eljövék, mert megakadtunk mind a' ketten; pedig én szó nélkül bámulni nem szeretek. Hogy doctor urnál, egygyel több okom volt jót hinni — érzem; de a' kis tündér rejtvényes szavai zavarba hoztak. Ki lehet az az egy, ki a' generálnét megnyerheti a' doctor uron kívül? e' kérdés megfejtéséért én is feltennék 100 arany jutalmat; illy aggasztó elméletek közt értem haza. —

„Éppen most mene-el Szurági táblabíró; — bizonyosan önt keresé, mert nekem olly különöseket össze hordott, mik éppen nem illetnek, 's nem is értem; de mindig önnek a' képeben szólthozzám, 's olly bő beszédű, hogy alig juthaték időhez tévedését vele megértetni.“ Így fogadott honn lak-társam. — Szurági a' mi perünkben ügyvéd, de én még soha se láttam.

„Ön igen kellemes helyezeten áll—folytatá tovább—szép frigyét köthet Paulinával, — holnap bemutatom a' generálnénak.“

„Mit? frigyét Paulinával? miként?“

„Paulina egy örökös, de javai fi-ágot illetvén, mint a' táblabíró ur fejtegeté, most már mind önt illetik. A' per, Isten tudja, meddig tart? itta' legboldogabb amicára lehet-ne lépni, — vegye-el a' leányt, 's osztozzanak a' birtokban, melly a' hosszú perkelekedés alatt még meg is kophatandó!“

„'S a' leány Gyöngyei Póli volna? — Meglehet, mert én őt soha se láttam, de hogy javai engemet illetnek, erős documentumim vannak rá!“

„Holnap be fogom önt mutatni a' generálnénak.“

„'S nem vagyunk vágytársak?“

„Ó nem! igaz, hogy nekem tetszett a' leány; de azt tudja barátom, hogy én szegény legény vagyok, 's Paulina javatlan marad, sajnálnám őt még szegényebbé tenni.“

„Holnap tüstént a' generálnéhoz megyünk.“

„Igen!“ — 'S most már érted ugy-e barátom, mért gondolkodom házasságról? Lásd, a' hivatlan orvos hívott mátká lesz. Jövő postán fogod kapni, mit végeztünk? Addig is — örülj! —

*

*

*

Januar 8-dikán.

Voltunk a' generálnénál, 's most már Paulinának minapi rejtvényes szavai világosak előttem. Nénjét t. i. csak az az egy ember nyerheté-meg a' doctoron kívül, ki Paulinája ellen pert visz, hogy össze békéltethetné a' két felet. Azon egy — én vagyok, 's a' generálnénak mátol fogva kedves embere. Csak gondold! az öreg táblabíró ur — csakugyan leány-nézőben volt Paulinánál, 's hitegeté a' generálnét, hogy ha a' leányt neki igéri!, megnyerendi részére a' pert. Ezért a' néni hajlandó is lett volna, mert kedves kis rokonát mindenkép meg akarta birtokaiban tartani. Azonban amaz

a

éjjel, tudod már, mint elijedt az öreg tens ur tőlem, 's bucsút vön szerencsémre és a' generálné bámultára a' háztól. — Most engem keresett-fel, hogy a' per felől értekezzék, és szállásomon doctor urat találva, kit a' betegnél létében generáléknál nem láthatott, vele az egész pert közlöttem, 's most ennek is kedvét szegé a' vagyontalan leányhoz nyúl. Mi hát Paulinával természetesen egymásra maradánk szerencsésen, 's a' generálné előtt felette kedves vagyok, mióta gyanítja, hogy Paulinával egyezni kész vagyok: ki ne egyeznék pedig örömet avval, ki egyenesen számára látszik teremtvé lenni. — A' mai posta viszi leveletem atyámhoz is, kit az egész dolog felől híven tudósítok, szándékomra atyai áldását kérve; mit igen hiszem, hogy egy fijától meg nem tagadand, bele unva már különben is a' hosszú unalmas perbe. 'S így gondolhatod, nekem milly boldog új esztendő derült-fel! — Ad vocem új esztendő! ismét kifelejtém előbbi levelimből új évi gratulációt: vedd azt most az octávján. — Kivánom hát, hogy borod avuljon, de gazdaságod egy szép ifiú menyecskével ujuljon, — ám avuljon armálisod is, csak gondolkodásod a' korszelleméhez ujuljon, — valamint avuljon bűd, de ujuljon örömed, — 's avuljanak szárazzá mocsáraid, mint az ó kut, hogy új haszonnal ujulhasson erszényed! — Derüljön átaljában új élet, új fény kedves hazánkra! ujuljanak utjai, ujuljon nyelve! szóval, annyi ujság legyen ben, hogy a' drága külföldiek nélkül — ellehessünk. — Éljen a' haza atyja! éljenek annak lelkes oszlopi, éljenek bájos virágoi is — honi szépeink, 's viruljanak örökös ujságban; de nem ám minden heti új ruhában, — hanem forgassanak honi ujságokat, ápolják a' nyelvet, 's fűzenek ennek lelkesebb bajnokinak meleg részvétünkből egy soha nem hervadó új koszorút! — Isten veled, 's velünk!!

Kovács Pál.

A' sz. királyi domb.

Nép monda az előkorból.

Foglalatoságim nem régiben Kalocsára szólítottak. Az idő ködös volt, 's hogy őszi napokban élünk, a' hideg és zuzmára keményen éreztették magokat. Bundám melegítő gyapjába burkolódva eresztgetém tajték pipámból a' könnyű Fad-dinak köndör füstjeit, 's képzeletimet szabad szárnyakra

eresztvén, a' semmisedésbe suhant multakat és kétes jövő-dőket fontolgatám, míg sváb ajkú kocsisom nógatva hajtá az ingoványos utakon nyomorult dereseit. Im a' köd homályaiból egy magosabb domb mutatkozék előttem, melly mellett utunk elviendő vala. Alá érünk, 's kocsisom megcsapkodván lovait bagó süvegét lekapja és keresztet vet magára. Ez figyelemessé tön, 's jobban kezdém vizsgálni a' tájt, de egyebet a' dombnál, és a' körüle elterjedt ingoványos hanságnál nem látok.

Kiváncsiságom felgerjede, 's nem álhattam meg, hogy tétének okát meg ne kérjem. „Hajh uram — meg szólal kérdésre a' pór-sváb anya nyelvén — ez a' hely rémitő.“ — „Hogy hogy?“ — „Itt kísértet jár“ lön a' válasz.

Az illy dajka - csevegéseknek soha hitelt nem adtam, most is mosolygva mondtam; „Ne higgye azt bátyó, hiszen az lehetetlen. „Mit lehetetlen? biz az uram pedig úgy van; öreg apám, ki majd száz esztendő's korában nyugodott-el az urban, csak nem h' zudott? ő maga is látta.“ — Nem akartam felboszontani a' balul hívót, alkalmatosságot lesvén az ellenkezőnek megmutatására, kérdém, valljon minő alakban jelenik-meg az a' rettentő kísértet. — „Isten bocsá, ha már tudni kívánja uram, hát csak megmondon, pedig nem jó emlegetni, mert azt mondják, akkor tüstént megjelenik.“ — „Ne féljen semmit — bátoritám — hiszen el hagyók már a' dombot“ — „Éppen azért mondom csak el — 's félelmesen hátra tekintget. — Az a' kísértet, egy óriási termetű vas panczélos ifiú vitéz, jobbában iszonyú nagy pallossal emelkedik-ki a' domb oldalát mosó tóból, és szörnyű riadással, mint egy tébolyodott rohan a' domb tetejére, hol arczára borul, és szüntelen „apám, testvérem“ szókat nyögi; ha valaki illykor felé közeledik, azt súlyos fegyvere élével fenyegeti, míg meg nem szalasztja, és akkor hangos de fájdalmat áruló kaczajra fakad, 's a' tóban ismét-el enyész.“ Ekkor kocsisom keresztet vete magára — „Isten legyen lelkének kegyelmes —“ úgy mond, és elhalgatott.

En is halgatva ültem egy darabig, a' hallottak hiúságát magamban kaczagva. Azonban nem soká álhattam-meg, hogy a' titok-teljes domb felől tovább ne tudakozódjam, 's megszegém a' csendet. *(Végzet következik.)*

J E L E S M O N D Á S.

Élet utjai.

Elválík két felé az ut
 Ott, hol a' mulandó élet pályája fut;
 Egyik zabolátlan vágyások kéjére
 Visz egy alacson völgy virágos rétjére,
 Hol elfelejtve rejteznek,
 Kik nemtelen lánggal gerjedezenek.
 A' másik a' fényt kedveli,
 A' lelkeket magos sziklára emeli,
 'S a' szerencsést, a' ki rajta nyomosan jár,
 A' reá özönként omló égi sugár
 Ezerekkel szemlélteti,
 'S halhatatlan életre vezeti.

Kis János.

Aphorismák Budáról. Szivesség, engedékenység, és tisztaság a' legbiztosabb kötelékek, mellyekkel a' nő férjének szívet tartósan magához csatolhatja.

Az ön becsét érző asszony mindig kerülni fogja a' hiúságot, és szánakozó mosolygással tekint azokra, kiknek fényüzésök 's könnyelműségök a' pór-népet bámulásra gerjesztik.

Nagy Ignácz.

K Ö L T É S Z E T.

A' h á r m a s s i r.

Zöld liget setét homályin	Mennyekzői koszorúinknak
Virág-füzér hó kezében	Elhervadtak ék virági:
Jár epedve bájos Ída,	Törvék életünk fájának
Gond agyában, gond szívében,	Gyenge hajtású zöld ági.
Hó szín' keble bús üreből	A' virító báj-tavaszzsalj
Mély sohajtások szakadnak,	Hunyt reményim nem virulnak
'S tiszta égszínű szeméből	'S tán az ősznek sárga lombi
Harmatként könnyük fakadnak.	Már sír-ormom fölé hullnak."
Halja gyász dalát az árva	Sóhajt. — 'S im! vadász siet-ki
Párja-vesztett csalogánynak,	A' bereknek sűrűjéből
'S véle így kesergi búját	Néz a' lányka, — fut, törülve
A' csend ülte vad magánynak:	A' bú harmatát szeméből.
„Életemnek boldog évi	'S a' vadász utána lejtve
Milly sietve elmulátok!	Nyájas idvvel őt köszönti,
'S e' kebelbe hajh! ti nékem	'S mézszavakkal ostromolva
Hátra csak borút hagyátok.	Kérve majd felelni inti.
Messze harczba hunyt-el a' hős	'S hah! a' feltekerző uton
Szép reményim éltetője;	Hős lovag vágtat robogva;
'S ő nem tudja, mint busong itt	A' lány sikolt, a' lány ledől,
Holtig híve, kedvelője.	'S a' vadász őt átkarolja.

Boszú kél Zágor szívébe	Zágor, a' hős, értve tettét
Keble vad haragra gyullad	Keble szörnyűn megrendüle
Tört ránt—'s a' vadász 's a' lányka 'S a' két sir közti gyász-ormon	
A' szerető! — vérbe fullad! —	Halvány rémként búsan üle;
Ída hőse volt a' vitéz,	És körülte és szívében
Lelke hitszegést gyaníta,	Iszonyú vihar csatáza; —
'S két ártatlant vad dühébe,	Elsorvadra majd ledőle —
Gyász-halál közé taszíta.	'S ott lelt enyhet rémi váza.
Nem mессze, hűs patak partján	'S bár ezer tavasz viruljon
Három sir-üreg tátogat,	Ők már többé nem virulnak;
Ída 's a' vadász öröklőn	'S a' hármas sir fölé pusztán
Ott alusszák vak álmokat!	Csak a' hűs ősz lombi hullnak!
	Perla k y Gábor.

K Ü L Ö N F É L E.

Nemes szívűség. Noordwyk-nál az utolsó szélvész alkal-mával egy hajó megfeneklett; a' benne volt emberek magokat a' telfordult hajó gerinczén mentették-meg; mindazáltal minden pil-lanatban félni lehetett, hogy a' tolongó hullámok lemossák őket. Egy alhadnagy a' Leyden-ben fekvő vasas lovasság harmadik osz-tályából, neve Steenstra, éppen a' parton volt, midőn ez tör-tént, 's emberszeretése őt bátorrá tévén lovával a' habok közé vág-tatott, hogy a' szerencsétleneken segítsen. De oda érvén látta, hogy a' megmentésre e' hajótól a' szárazig huzandó egy kötél volna szükséges; vissza megy tehát, 's még egyszer hozzájok usztat, és négy embert megszabadít; csak egy veszett-el a' megfeneklettek közül.

Nevezetes küzdés egy czápával (Haifisch.) Egy atya nyolcz esztendő s fiacskáját a' Ganges folyamában füröszttötte, hogy őt e' szerint a' keményebb életmódra szoktassa. A' fürösztés egy csónakból történt, melyből a' fiút többszer le-lemártogatta, de egykor rögtön valamely czápa elkapá a' gyermeket. Az apa egy pillantatot se késett, hanem nagy széles kését, melyet övében hordozott, fogai közé vevén, legott a' vízbe ugrott 's eltűnt. Ke-vés idő múlva ismét lehetett őt látni és ismétleg lebukni. A' habok nem sokára vérről levének festve. Az ember ismét felbukott, 's vele az eddigelé össze csoportozott nép nagy csudálkozására egy iszonyú nagyságú czápa, melynek vére a' hullámokat egészen elfedé; de ez csak hamar ismét eltűnt. Most az ember a' vizet ott hagyá, 's a' partra kiuszott. Igen elfáradtnak tetszék, de sehol se volt megsebesítve. Azonban, alig pihent egy kevéssé a' parton, midőn a' hullámzó habok egy iszonyú nagyságú czápát vetnek-ki a' partra, melyet a' nép csak hamar a' szárazra kivontatott. A' hal rend-kívül megvolt sebesítve, 's valóban a' fijától megfosztott atya ir-tóztató boszút állott rajta.

A z i n d u s f e j e d e l e m. Egy indus fejedelem egykor a', men-nyei országot "írójára igen megharagudott, minthogy az a' fejedelem-nek minden hibáit 's gyengeségeit legnagyobb lélekismerettel híven

feljegyzette évkönyveibe. „Csudálkozom a' kend szemtelenségén“ mond haragosan a' császár, hogyan merészel bátorságot venni az utókor mulatságára az én hibáimat feljegyezni“ — „„Valóban — viszonz a' történet író — én mindent leírok, mi a' jövőendő századoknak felséged karakteréről igazi képet adhat, 's még ma le fogom írni a' szemrehányásokat, mellyekkel magosságod engem illetett, hogy az igazságot kimondtam.“ — A' császár megilletődött: „Menjen kend — monda — irjon-fel mindent, a' mint tetszik, én iparkodni fogok, ugy cselekedni, hogy az utókor kevés gáncsolni valót találjon bennem.“ Bol-dog nemzet, mellynek illy császárai vannak!

Mulattató. 1) H. ur a' postáról magával hozván a' Regélőt, nőjét így szállítja-meg. „No feleség, ha kitalálsz a' mostani 47-ik számban levő rejtvényt, díjjul egy tallért kapsz. A' szomszéd t. ur megtudván a' házasságnak ezen alkuját, rögtön a' háznál levő fehér cselédnek így szólt: „Náni, menj H. asszonysághoz, 's mond neki, hogy a' mostani Regélőben kijött rejtett szó k ö n y v.“ Náni csak hamar elment 's így mondá-el az üzenetet: „Tisztelt asszonyt a' t. ur, 's azt üzeni, hogy mi a' reggeli könyvbe kijött, az retek-szó.“ — k ö M u k i.

2) Egy rabot jó barátja meglátogatván sajnálva kérde tőle: „Ugyan hogy juthatál ide?“ — „Barátom — felelte a' rab — a' vak is ide talál, ha vezettetik.“ S z i c h e r.

3) B. városában egy olasz szemüveg-áros házalói engedelmet nyervén midőn némelly urak előtt portékáit előszámlálná 's dicsérné: „Hadd-el — így szakasztá félbe a' városi őrök — minden portékád közt sincs olly toll, melly magától írna.“ — „Hiszen az csak uraságnak kárára lenne — felel az Olasz — mert akkor őrökre nem volna szükségünk.“ S á m u e l K á r o l y.

Komoly rejtvény.

A' komoly rejtvény (Aenigma) valamelly egyes, komoly tárgyat jejtő, szónak minéműségeit, tulajdonságait csak példázolva (allegorice) vagy feltagolásába nem ereszkedve úgy írja-le, hogy azokból a' feladott tárgyat ki lehessen találni, p. o.

Eredetem veszem plánták országából,
Sokban különbözöm pedig a' plántától.
Hasznom majd legnagyobb a' föld-kerekségen,
Pedig kiki vehet csak csekély költségen.
Rajtam valósul-meg sok jó 's rossz képzelet,
Noha a' képeimen hordok örök telet.
A' hír elmulástól, míg leszek, nem félhet;
A' lelkesült rénye bennem mindig élhet.

M e s t e r K á r o l y.

Előbbi rejtvény: Á r p á d.

Szerkesztő Róthkrepf Gábor, halpiarcz 86. szám.

Nyomt. Trattner-Károlyi utca 612.